

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

HovedMED/råd: **Dialogforum på psykiatriområdet**

Eventuelle bemærkninger til investerings- og effektiviseringsforslag indsættes i nedenstående tabel, som vedlægges til Socialudvalgets møde d. 28. februar 2024 samt 24. april 2024. Fristen for indsendelse er fredag d. 23. februar 2024 kl. 12.00 til e-mail SOFDLUdvalgsteamet@sof.kk.dk

Nr.	Titel	Bemærkning
HA01(2025)	Københavns Autismehus: Fagligt og socialt fyrtårn for børn, unge, voksne og familier på handicapområdet	Dialogforum gør opmærksom på, at forvaltningen bør være opmærksom på antallet af mennesker i Autismehuset af hensyn til målgruppens behov og udfordringer. Dialogforum er interesseret i at vide, om huset også kan rumme borgere med både autisme og ADHD, da det er en ret almindelig kombination. Ligeledes autisme og spiseforstyrrelse. Forvaltningen bør også være opmærksom på eventuelle forløb ift. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Det kan være en fordel, at medarbejdere fra denne forvaltning også er fysisk til stede i huset, men det kan også give et u hensigtsmæssigt pres og fokus væk fra "behandlingen".
HA02(2025)	Omlægning af socialpædagogisk støtte til en bredere målgruppe af borgere med handicap	Dialogforum finder det positivt, at der gøres systematisk brug af peer-to-peer støtte, men det kan være problematisk med gruppeforløb. Dialogforum undrer sig over, at man beskriver indsatser som § 85, mens man beskriver indsatserne som var de § 82. Dialogforum ønsker at vide, om dette skyldes, at der sker en visitation, hvor det er muligt at påklage afgørelsen til Ankestyrelsen – modsat § 82.
HA03(2025)	Et mere selvstændigt liv til borgere i længerevarende botilbud	Dialogforum finder, at det er godt, at det er borgernes egen motivation, men det er vigtigt at holde fokus på, om det også er borgerens behov. Dialogforum gør opmærksom på de triste erfaringer fra psykiatrien.
UD01(2025)	Omlægning og sammenlægning på rusmiddelområdet	Når der nu skal spares, finder Dialogforum sammenlægningen af Valmuen og Forchammersvej IV-metadonbehandling som en god løsning og særlig positivt ikke at gennemfører den tidligere løsning, hvor man ønskede at flytte Forchammersvej til Valby, da det som udgangspunkt er problematisk at placere misbrugsbehandling så tæt på to centrale mødesteder for unge (indkøbscenter og Valby station). Argumentet om, at ressourcerne på området omfordes til bedre at imødekomme de nye behandlingsbehov i målgruppen for borgere i substitutionsbehandling, er dog bekymrende ikke mindst, fordi det fremgår implicit men alligevel tydeligt, at forslaget søger at rette op på den u hensigtsmæssige (læs, uhæderlige) registrering af misbrugsbehandling gennem de seneste 5 år. Det er

		<p>godt, at vi begynder at få retvisende udgifter, men IKKE på bekostning af argumenter om positive hensyn til borgernes behov og/eller "faglige" vurderinger. Ensartet fagligt serviceniveau bør ikke fremstilles som positivt ved sit "ensartet" potentiale, hvis det reelt er nedjustering af serviceniveau for målgruppen. Hertil bør det også nævnes, at borgere i substitutionsbehandling ikke altid ønsker et liv parkeret på livsvarig substitution. Det vækker yderligere bekymring, når man sammenholder det med BCV's nylige opdateret administrative vejledende visitationsgrundlag, hvor stoffri døgnbehandling ikke syntes at være en del af "vejledningen". Derudover er det bemærkelsesværdigt, at I nævner besparelse på Mændenes hjem § 101-tilbud. Dialogforum ønsker at få svar på, hvilken misbrugsbehandling vi taler om og hvordan det hidtil har været konteret i forvaltningens opgørelser af udgifter til misbrugsbehandling. Dette kunne I med fordel levere sammen med den efterspurgte opgørelse af stoffri døgnbehandling jf. hørings svar til BCV's vejledende visitationsgrundlag.</p>
HJ01(2025)	Øget controlling af afregning med private leverandører på hjemmeplejeområdet	<p>Dialogforum finder forslaget positivt og et godt eksempel på, hvordan AI kan bidrage til god økonomistyring uden at det er på bekostning af borgernes data. Og positivt, at der kommer fokus leverandører og kommunens egen evne til at modvirke stigende udgifter på området fremfor blot at kaste "skylden" på borgernes (komplekse) problemer.</p> <p>Det er (for en gangs skyld) et digitaliseringsprojekt som har (økonomisk) potentiale.</p>
BU02(2025)	Styrkelse og videreudvikling af samarbejdet med civilsamfundet	<p>Dialogforum mener, at foreningernes indsats skal være et supplement til den kommunale indsats og ikke erstatte den.</p>
BU03(2025)	Øget brug af netværk og netværksanbringelser	<p>Forvaltningen skal være opmærksom på, at der er børn og unge der kommer i u hensigtsmæssige anbringelser. Derudover er det en effektiviseringskilde der efterhånden må anses som udtømt.</p>
TV01(2025)	Optimering af egenbetaling fra borgere	<p>Dialogforum støtter op om forslaget og ser det som et eksempel på god økonomistyring. Det er generelt en god ide, at vi får et retvisende billede af, hvad tingene koster.</p> <p>Der har generelt været et skævt fokus på at dokumentere, hvor dyre borgerne er, fremfor at styre økonomien, jf. også HJ01</p> <p>Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at man tager udgangspunkt i borgerens økonomi, så man sikrer sig, at de rent faktisk har penge til at få mad, når huslejen er betalt.</p>

<p>TV02(2025) og TV03 (2025)</p>	<p>Tidlig hjælp til jobparate ledige med kognitive handicap og Udbredelse og videreudvikling af Step-Up indsatsen</p>	<p>Indsatserne kan være positive. Men da forvaltningen ikke har udarbejdet forslagene, er det ikke muligt at se, hvilke målgrupper man ønsker at sætte fokus på og hvor man har tænkt sig at indhente besparelsen. Dialogforum opfordrer Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og beskæftigelsesborgmesteren til at inkludere Dialogforum i høringer vedrørende indsats for Dialogforums målgrupper. Det er uhensigtsmæssigt at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ekskluderer Dialogforum fra høringer, mens Socialforvaltningen har ekskluderet Dialogforum fra Handicappolitikken. Derudover bør der ikke ske datadeling mellem forvaltningerne før Socialforvaltningen har styr på sine data og sikrer lovlige kontrakter med alle databehandlere.</p>
	<p>Generativ AI på administrative processer</p>	<p>Dialogforum kan ikke støtte forslaget. Det er bekymrende, at argumenterne vedrørende AI domineres af effektiviserings-argumenter som ikke er forenelige med erfaringerne. Et andet argument man tit benytter er, at man ønsker at være på forkant med (eller blot følge med) udviklingen. Dette er et forståeligt ønske, men det burde ikke være grunden til, at I kaster jer ud i hovedløse og potentielt skadelige projekter (for borgerne såvel som for samfundet). Det burde til gengæld være motivationen for at få de grundlæggende forudsætninger på plads og ikke mindst søge at afdække og imødekomme bias i udviklingen af diverse "løsninger". F.eks. er sprogmodeller en virkelig dårlig ide, når I ikke har styr på stigmatiserende kategorisering af borgere, samt beskrivelser af os. Det er her også værd at bemærke, at I har fjernet det fælles faglige fundament for socialpsykiatriens omstillingsproces til recovery og rehabilitering (Grundfortællingen) som netop havde fokus på sproget. Generelt belønner man ikke uansvarlig håndtering af data, afvikling af faglige fundamenter og/eller udvikling af stigmatiserende indsats-/borgerbeskrivelser. Dertil synes der ikke at have været en tilstrækkelig (hvis overhovedet nogen) refleksion over konsekvenserne af tidligere AI projekter - f.eks. ifm. udvikling af beslutningsstøtte.</p>
	<p>Brug af robotter ifm. hjælp til rengøring [SUF og SOF]</p>	<p>Dialogforum gør opmærksom, at robotstøvsuger kan virke skræmmende på svært psykisksyge borgere. Derudover bør forvaltningen være opmærksom på, at ikke alle lever i et hjem, hvor robotstøvsugere kan benyttes. En kaotisk livsstil kan medføre rod i omgivelserne - ikke mindst, hvis man samtidig skærer den pædagogiske støtte væk/eller blot ikke visiterer dertil trods behovet.</p>

		<p>Derudover er hoarding ofte set som fænomen blandt BCV's målgrupper.</p> <p>Dialogforum opfordrer til, at forvaltningen ikke tvinger folk til at betale for støvsugeren ved at gøre det til et spørgsmål, om at købe den selv eller ikke få hjælp. Ikke alle har råd til at betale og det kan virke indgribende i ens liv at få så ukendt en ting ind i huset.</p> <p>Dialogforum opfordrer i stedet til, at forvaltningen laver det som et pilotprojekt, hvor man kan få lov at prøve løsningen. Og i tillæg dertil kunne man fremhæve de positive ting - f.eks. at robotstøvsugeren kan støvsuge under møblerne, hvilket Hjemmehjælpen ikke har lov til grundet den fysiske arbejdsbelastning.</p>
BU04(2025)	Omlægning af visitation til ungestøtte (tidligere efterværn)	<p>Dialogforum finder forslaget bekymrende, ikke mindst, hvis man fratager støtten for dem der allerede får det.</p> <p>Derudover bør opfølgingsmål foretages på, hvorvidt de unge, der vurderes til ikke at have behov for botilbud, får behov for botilbud som konsekvens af forslaget.</p> <p>Økonomien ligger i, hvorvidt en given besparelse medfører et øget behov for mere intensive indsatser fsva. mere komplekse problemer.</p> <p>Det er derfor ikke retvisende at vurdere forslaget som havende lav risiko, hvis blot man måler på, hvorvidt ikke tilbyder rette hjælp i tide. Efterværn er også et forebyggende tilbud.</p> <p>Alternativ effektivisering: giv efterværn i kortere tid, men med overlap i en periode, så den unge har tid til at lære sin kontaktperson at kende.</p> <p>Virksom støtte forudsætter tillid. Der er mange anbragte som med god grund ikke har tillid til systemet eller de voksne. Det ville give større tryghed.</p>
	Administrative lettelse i mobilhåndteringen	<p>OBS. Der kan være uhæderlige interesser ift. at "hjælpe" med at rense enheder for data med risiko for datahøst. Dialogforum anbefaler, at forvaltningen (og/KIT) udvikler en AI-model der kontrollerer for personsammenfald blandt (eksterne) aktører/leverandører.</p>
TV06(2025)	TV06(2025) - Afvikling af supplerende ydelser eller sygebehandling (§ 102 ydelser) [BCV og BCH]	<p>Dialogforum kan ikke støtte forslaget. Det er indsatser med stort forebyggende potentiale. Relativt lidt hjælp i en begrænset periode kan betyde at borgeren kan få sit liv tilbage og blive selvhjulpne og uafhængige af kommunen.</p> <p>Genoptræning for senhjerneskadet er livsnødvendigt for at have mulighed for at komme sig. ift. mestringsstøtte (formentlig BCV-målgrupper) så kan I risikere at trække borgere ind i systemet og fastholde dem, hvis I undlader at tilbyde dem tidlige indsatser.</p> <p>På baggrund af viden om, hvordan I har opdelt målgrupper i SOF, er det rimeligt at antage, at en del af den "komplekse" sagsbehandling som tiden går med, skyldes, at I ikke kan finde ud af, hvilket</p>

		<p>borgercenter der har ansvaret (f.eks. jf. Fields-sagen). Kommunen er ikke mindre ansvarlig for at tilbyde støtte, fordi I vælger ikke at bruge en specifik paragraf. Den eneste forskel er, at regionen ikke kan pege på en direkte paragraf som borgerne skal søge om. I fjerner dermed blot en stol for de borgere som I (uanset paragraf) er forpligtet til at hjælpe. Det betyder, at tiden nu vil gå med at finde en anden måde at støtte de borgere som der har behov. Det vil stadig kunne udløse en Fields-sag.</p> <p>Bemærkninger til forslaget ordvalg. Der står, at § 102 oprindeligt var forventet anvendt ift. borgere med senhjernesker og at midlerne bl.a. er blevet anvendt til metakognitiv terapi, selvværdskurser og behandlingsforløb til borgere med erhvervet hjerneskade eller autisme, som ikke kan modtage behandling i regionalt regi. Dialogforum opfordrer til, at man bruger samme begreber til at beskrive hhv. den oprindelige tanke med midlerne og den realiseret praksis, da det giver indtryk af, at intet er realiseret som planlagt, hvilket ikke er tilfældet, da senhjernesker er det samme som erhvervet hjerneskade.</p> <p>Hvis BCV's målgrupper er dem der modtager metakognitiv terapi og selvværdskurser, så er det muligt at dette har været et tilbud som I har benyttet som en del af specialiseret misbrugsbehandling. I så fald (og uanset) bør I huske, at I pt. sender borgere til regionen for misbrugsbehandling fordi I ikke selv tilbyder tilstrækkelig døgnbehandling. Spørgsmålet er så, om kommunerne bør fratages ansvar og midler, når der forhandles økonomiaftale, når I samtidig pålægger regionen flere udgifter til udskrivningskoordinering.</p>
	Indkøbsordning - skærpet visitation og levering hver 2. uge [SUF og SOF]	Dialogforum kan ikke støtte forslaget.
	Ændret serviceniveau på praktisk støtte [SUF og SOF]	Dialogforum kan ikke støtte forslaget.

Yderligere bemærkninger:

Dialogforum opfordrer til IKKE at udnytte vakante stillinger som anledning til at udøve tilbageholdenhed på værdiskabende stillinger såsom Aktivitetskoordinator.

Frivilligrådet anbefaler ligeledes at bevillingen til The Red Van genfinansieres. The Red Van leverer et helt unikt tilbud til en ofte overset gruppe. Samtidig engagerer The Red Van en stor gruppe frivillige, hvilket gør, at en relativt lille bevilling rækker virkelig langt i deres arbejde.

Det gode forebyggende arbejde som Red Barnet Ungdom udøver via Barnets Ven, bør ligeledes fortsætte. Ved denne forebyggende frivillige indsats undgår vi, at børn der har det svært får det værre, og hjælper til at forbedre deres livskvalitet. Det siger sig selv at det også giver god økonomisk mening at forebygge, frem for senere at skulle sætte ind med mere omfattende og omkostningsfulde indsatser.

Generelt ift. bevillinger savner rådet et større fokus på sammenhængen mellem et tilbuds kvalitet, antal brugere og økonomi. Et tilbuds kvalitet måles af det sociale tilsyn. Tilsynets vurdering og antallet af brugere kunne benyttes til at udmønte passende grundfinansieringer, som ville kunne give arbejdsro for tilbuddene, og samtidig holde fokus på kvaliteten.

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

HovedMED/råd: Handicapråd København

Eventuelle bemærkninger til investerings- og effektiviseringsforslag indsættes i nedenstående tabel, som vedlægges til Socialudvalgets møde d. 28. februar 2024 samt 24. april 2024. Fristen for indsendelse er fredag d. 23. februar 2024 kl. 12.00 til e-mail SOFDLUdvalgsteamet@sof.kk.dk

Nr.	Titel	Bemærkning
TV01	Optimering af egenbetaling fra borgere	Optimering af egenbetaling for borgere, der benytter sig af §§ 107-110 tilbud, kan medføre betydelige økonomiske udfordringer for de berørte personer – særligt dem, der i forvejen har meget begrænsede økonomiske ressourcer. Handicaprådet kan derfor ikke støtte forslaget. Såfremt forslaget alligevel vedtages, anbefaler Handicaprådet at optimeringen af egenbetalingen til botilbud implementeres gradvist over en længere periode. Dette vil give borgerne de bedste betingelser for langsomt at tilpasse sig den øgede egenbetaling og dermed mindske de negative konsekvenser.
BU04	Omlægning af visitation til ungestøtte (tidligere efterværn)	Handicaprådet forholder sig kritisk overfor, at Københavns Kommune ønsker at omlægge ungestøtten til unge over 18 år, da tilbuddet har stor betydning ift. at sikre de unge den nødvendige støtte samt en god overgang til voksenlivet. Omlægningen kan medføre: <ul style="list-style-type: none"> • Manglende kontinuitet i støtten: en kontaktpersonsmodel kan være mindre stabil end en traditionel anbringelse, hvilket kan resultere i hyppige skift af kontaktpersoner og dermed manglende kontinuitet i støtten. 1. Mangel på tilstrækkeligt tilsyn og støtte: En kontaktperson kan ikke tilbyde den samme grad af tilsyn og støtte som en plejefamilie eller institution, især hvis den unge har komplekse behov eller udfordringer. 2. Følelse af isolation: Den unge kan føle sig mere isoleret eller ensom uden et støttende miljø som en plejefamilie eller institution kan

		tilbyde, hvilket kan påvirke deres mentale velbefindende negativt.
TV06	Afvikling af supplerende ydelser eller sygebehandling (§ 102 ydelser)	<p>Det fremgår af forslaget, at der er tale om en meget lille målgruppe af borgere, som i dag ydes behandling efter servicelovens § 102 (ca. 18 borgere i 2023 - heraf er 6 borgere med handicap). Det fremgår også, at målgruppen vil opleve ikke længere at kunne få bevilliget et behandlingsforløb, og at der ikke findes nogen oplagte alternative foranstaltninger efter serviceloven, som kan sættes i stedet for.</p> <p>Handicaprådet finder det ikke rimeligt at fratage de enkelte borgere deres ydelser eller behandling. På trods af at der kun er tale om 18 borgere, bliver paragraffen stadig brugt, og for de få borgere kan ydelsen/behandlingen have stor værdi.</p>
Forvaltningstværgående forslag med en anden forvaltning	Brug af robotter ifm. hjælp til rengøring [SUF og SOF]	<p>Handicaprådet kan ikke støtte forslaget, idet Handicaprådet ikke mener, at rengøringen kan varetages tilstrækkeligt med forslaget. Rådet finder at robotstøvsugere/gulvvaskere er mindre egnede i små boliger i København, med tættere møblering og at der samtidig er en række hensyn der vil skulle tages ift. målgruppen af bl.a. ældre og borgere med handicap):</p> <ul style="list-style-type: none"> • En omfattende risikovurdering af de potentielle farer, der kan opstå ved brug af teknologi til rengøring, især for personer med nedsat mobilitet eller syn, er afgørende. Dette indebærer vurdering af risici som fald, forvirring eller andre potentielle sikkerhedsproblemer. • Desuden er det nødvendigt, at brugerne modtager tilstrækkelig træning og instruktion i brugen af teknologien for at mindske risikoen for skader.
	Indkøbsordning – skærpet visitation og levering hver 2. uge [SUF og SOF]	Handicaprådet kan ikke støtte forslaget, da rådet ikke mener, at levering af dagligvarer hver anden uge er tilstrækkeligt. Borgere, som har en indkøbsordning, bør også have

		<p>adgang til friske varer. Desuden stilles der krav til køb for min. 500 kroner hos private leverandører. Det betyder at borgere skal samle større indkøb sammen for at få leverance. Hvilket medvirker behov for forudsigelighed, organisering, stor opbevaringskapacitet, håndtering og holdbarhed på produkterne. Alt i alt for store krav til de mest udsatte borgere i kommunen, uagtet at flere og flere borgere benytter sig af digitale medier.</p>
	<p>Ændret serviceniveau på praktisk støtte [SUF og SOF]</p>	<p>Handicaprådet kan ikke støtte forslaget, da rådet ikke mener, at praktisk støtte hver 3. uge er tilstrækkeligt. Herudover kan forslaget medføre en række udfordringer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ophobning af opgaver i hjemmet, hvilket potentielt kan overvælde både borgeren og støttepersonalet 2. Øget ventetid ved akutte eller presserende behov, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for borgerens sikkerhed og trivsel 3. Mindre besøg/kontakt med borger begrænser chancen for at opdage ændringer i borgerens behov eller situation, hvilket kan påvirke borgers trivsel og velbefindende. <p>Derfor mener rådet, at det er af afgørende betydning at opretholde hyppigere og mere regelmæssig støtte for at sikre borgerens trivsel og livskvalitet.</p>

Yderligere bemærkninger:

Afslutningsvis vil Handicaprådet understrege, at rådet finder kommunens årlige budgetproces problematisk, som kontinuerligt indebærer behov for besparelser. Hvis der kan laves fornuftige effektiviseringer og omlægninger, der giver en økonomisk gevinst (og som samtidig er fagligt forsvarlige), skal det naturligvis gøres. Men det er yderst uheldigt, at der hvert år skal ske besparelser på områder, hvor det er åbenlyst, at der mangler midler.

Handicaprådet vil derfor gentage sin opfordring til Socialudvalget til – i samarbejde med de øvrige politikere i Borgerrepræsentationen - at arbejde mod en omlægning af den overordnede budgetproces i Københavns Kommune, så vi ikke hvert år skal finde besparelser på et i forvejen presset område.

Der er brug for både politisk og økonomisk prioritering af handicapområdet, hvis borgere med handicap reelt skal kunne leve et selvstændigt liv med høj livskvalitet.

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

HovedMED/råd: **Udsatterrådet**

Eventuelle bemærkninger til investerings- og effektiviseringsforslag indsættes i nedenstående tabel, som vedlægges til Socialudvalgets møde d. 28. februar 2024 samt 24. april 2024. Fristen for indsendelse er fredag d. 23. februar 2024 kl. 12.00 til e-mail SOFDLUdvalgsteamet@sof.kk.dk

Nr.	Titel	Bemærkning
UD01	Omlægning og sammenlægning på rusmiddelområdet	Udsatterrådet forholder sig positivt til at der er fokus på at tilpasse socialforvaltningens tilbud til de faktiske behov for borgerne. Udsatterrådet håber at dette forslag kan bidrage til at sikre driften på Valmuen, som alt for ofte har været udfordret, samt styrke den udgående behandling da der er stort behov for dette. Udsatterrådet er dog bekymret for om alle brugere af den lukkede indgang på Forchhammervej, vil benytte den nye samlede indgang eller hvorvidt der er risiko for at nogle brugere vil finde andre og mindre hensigtsmæssige måder at dække deres behov. Rådet savner at forvaltningen vurderer dette ifm. budgetmaterialet.
BU01	Rette tilbud til unge med særligt komplekse støttebehov	Udsatterrådet ser generelt positivt på at der udarbejdes støtteindsatser som tager udgangspunkt i individets behov og som på den måde er "skræddersyet". Det er dog rådets bekymring, at disse kombinationstilbud kan blive et forsøg på at yde mindst mulig hjælp, såfremt de erstatter et andet og mere givende tilbud som leveres udefra.
BU03	Øget brug af netværk og netværksanbringelser	Rådet ser umiddelbart positivt på et øget fokus på netværksanbringelser. Det er kun godt, hvis man i forbindelse med en anbringelse undersøger ressourcer i barnets netværk. Dog er det væsentligt at bemærke, at man i afgørelsen om valg af anbringelsessted altid må vælge det sted, som bedst imødekommer barnets behov for støtte. Rådet kan være bekymret for, om nogle børn kunne blive anbragt i netværk, der ikke i tilstrækkelig grad kan imødekomme barnets støttebehov. Derudover er det rådets erfaring, at der kan være en væsentlig risiko for loyalitetskonflikter mellem barn og familie/netværk i forbindelse med netværksanbringelser, som man vil skulle tage højde for i forbindelse med valg af anbringelsessted. Vi ved at børn i høj grad bliver anbragt sent i barndommen, og at man prøver mange ting af i familien inden man skrider til anbringelse. Det betyder også, at gruppen af børn, der anbringes, er kendetegnet ved svære og komplekse støttebehov. Rådet kan derfor være bekymret for, at de besparelser der lægges op til, i praksis kommer til at betyde, at der er børn, der bliver

		anbragt i netværk, som ikke er i stand til at varetage deres særlige, komplekse behov for støtte.
TV03	Udbredelse og videreudvikling af Step-Up indsatsen.	Udsatterrådet finder det som udgangspunkt positivt at Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen vil investere i et bedre samarbejde med fokus på helhedsorienterede løsninger.
TV04	Styrket fællesstyrket indsats for sårbare og udsatte 4 til 6-årige og deres familier	Udsatterrådet finder det positivt at der investeres i tidlige indsatser og forebyggelse.
BU04	Omlægning af visitation til ungestøtte (tidligere efterværn)	<p>Rådet vil gerne efterspørge en konsekvens og risikobeskrivelse som tager udgangspunkt i den unge. De unge, som tidligere har modtaget efterværn i form af anbringelse har vel modtaget dette, fordi det var vurderet at være den bedste løsning for dem. Hvad er konsekvensen for den unge ikke at modtage dette? Hvilke risikofaktorer vil der opstå når denne mulighed fjernes eller begrænses? Hvilke øvrige tilbud i forvaltningen kan det forventes, at den unge vil have behov for at benytte, og hvilke omkostninger vil det medføre?</p> <p>Rådet har herudover en væsentlig bekymring for retssikkerheden for unge, der er anbragt, når de fylder 18. Hvis man mener, at der kan spares, må det betyde at unge, som på nuværende tidspunkt vurderes at være i målgruppen for ungestøtte, i fremtiden ikke vil vurderes at være i målgruppen? Da kommunens økonomi ikke kan lægges til grund for vurderingen, giver det anledning til bekymring for, om forslaget betyder svækket retssikkerhed for en i forvejen meget udsat gruppe på et meget sårbart tidspunkt i deres liv.</p>
TV06	Afvikling af supplerende ydelser eller sygebehandling (§102 ydelser)	Det lade til at dette forslag primært er foranlediget af, at der er en miskommunikation mellem kommune og region. Udsatterrådet finder det kritisabelt hvis en sådan miskommunikation resulterer i at man ophører med at benytte §102. Rådet vil ligeledes drage tvivl om hvorvidt det er muligt for kommunen at ophører med at benytte §102 da det kun er en "kan" bestemmelse i det omfang kommunen tilbyder anden hjælp som følge af §85 eller anden lovgivning. Rådet mangler derfor en redegørelse for hvordan der vil blive tilbudt hjælp som træder i stedet for §102.
	Brug af robotter ifm. hjælp til rengøring [SUF og SOF]	Udsatterrådet finder det meget beklageligt hvis menneskelig hjælp i hjemmet skal erstattes af støvsugere. Ikke mindst fordi det vil være praktisk umuligt for mange borgere i socialforvaltningens del af målgruppen. Dette fordi hjemmet ikke er indrettet på en måde der fordrer rengøring via robotstøvsuger. Det er

		ligeledes relevant her at bemærke at Udsatterådet i mange år har efterspurgt muligheden for at robotstøvsugere kunne bevilges som hjælpemidler til målgruppen. Hvis denne besparelse skal gennemføres, er det nødvendigt at robotstøvsugeren kan bevilges som hjælpemiddel, da målgruppen ikke nødvendigvis har råd til selv at indkøbe den.
	Indkøbsordning – Skærpet visitation og levering hver 2. uge [SUF og SOF]	Udsatterådet finder det uhensigtsmæssigt hvis denne forringelse gennemføres, og vil gerne udtrykke sin bekymring for målgruppens mulighed for ernæring og sundhed i form af varieret kost.
	Ændret serviceniveau på praktisk støtte [SUF og SOF]	Udsatterådet finder det stærkt kritisabelt hvis denne forringelse gennemføres, da det vil medføre øget mistrivsel og ensomhed samt underminere visionen om at udsatte kan og bør leve værdige liv.

Yderligere bemærkninger:

Bevillingsudløb (Bilag 4)

- Mere helhedsorienteret indsats for udsatte borgere
  - o Hjemløse- og Udsatteenheden er en essentiel for byens mest udsatte borgere, og må på ingen måde beskæres. Tværtimod bør der investeres i at den udbredes og at der etableres forpligtigende samarbejder mellem Hjemløse- og Udsatteenheden og Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen.
- Vejledende rådighedsbeløb for tildeling af enkeltydelser til udsatte borgere
  - o En reduktion i det vejledende rådighedsbeløb vil give fattigdomsramte borgere yderligere udfordringer, hvilket vil underminere deres livssituation og de eventuelle sociale indsatser de modtager. Rådet vil derfor kraftigt advare imod at socialudvalget lader dette ske.
- Fortsat bevilling til døgnåbent i permanent stofindtagelsesrum H17
  - o Udsatterådet anbefaler at der fortsat holdes døgnåbent i H17.
- Fortsat bevilling til særpulje til arbejde med udenlandske migranter (transitprogrammet)
  - o Udsatterådet erfarer at de udfordringer der møder hjemløse migranter er tiltagende. Det er derfor strengt nødvendigt at transitprogrammet opretholdes, så disse mennesker kan få den hjælp og støtte de har behov for. Derudover bør der tænkes i nye og innovative løsninger på området, hvorfor Udsatterådet ser frem til at deltage i dialogmødet om hjemløse migranter den 22. februar.
- Driftsbevilling til herberget Kollegiet Gl. Køge Landevej.
  - o Udsatterådet anbefaler en genbevilling til Kollegiet. Set i lyset af de manglende herbergspladser i København burde dette være på "Need-To" listen
- Midler til foreningen The Red Van
  - o The Red Van leverer en unik og tryghedsskabende indsats for gade-prostituerede, deres kunder samt for beboerne i lokalområdet. Det er derfor Udsatterådets anbefaling, at deres bevilling genfinansieres.

Bemærkninger vedr. Budgetpakke Sikker By

Udsatterådet vil gerne opfordre til at Sikker By samarbejdet gennemgår en fuldstændig nytænkning. Det er rådets erfaring at samarbejdet, trods de gode intentioner, i praksis udgør en hindring for civilsamfundsorganisationernes arbejde med målgruppen. Det er ligeledes rådets erfaring, at nogle samarbejdspartnere i Sikker By mangler grundlæggende forståelse for udsatte menneskers livsvilkår og -omstændigheder, og derfor ikke formår at løfte deres del af samarbejdet på en måde der kommer de udsatte til gode. Det er rådets erfaring at der i Sikker By samarbejdet er en diskurs om, at udsatte personer er utryghedsskabende, og at den information der leveres til netværket, bliver brugt til at forsøge at flytte eller fjerne de udsatte, frem for at levere relevant socialfaglig hjælp. Det er rådets holdning at mennesker i udsathed ikke pr. definition er utryghedsskabende, og at Sikker By også skal være sikker for dem som bruger byen mest, nemlig de udsatte.

Rådet foreslår derfor, at de midler der benyttes til Sikker By samarbejdet i højere grad bliver prioriteret til sociale indsatser for målgruppen.

Rådet stiller sig gerne til rådighed for at uddybe sine erfaringer og holdninger vedr. Sikker By.

Hørings svar til investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

HovedMED/råd: Ungepanelet

Nr.	Titel	Bemærkning
BU01	Rette tilbud til unge med særligt komplekse støttebehov	<p>Ungepanelet synes kombinationstilbud lyder som en god ide, hvis det betyder, at børn og unge hurtigere får den hjælp de har brug for. Det er vigtigt at få hjælp inden problemer vokser sig større, fx hvis man kun arbejder på et problem ad gangen.</p> <p>Ungepanelet synes også at central visitation er en god ide, da det kan være smart med specialviden, men det må ikke gå ud over ventetiden til hjælp. Det er vigtigt at børn og unge får hjælp i tide.</p>
BU02	Styrkelse og videreudvikling af samarbejdet med civilsamfundet	Ungepanelet synes det er en god ide at styrke samarbejdet med civilsamfundet, da der er nogle ting, som civilsamfundet kan gøre bedre end kommunen. Det er vigtigt at børn og unge får hjælp til gode overgange.
BU03	Øget brug af netværk og netværksanbringelser	Ungepanelet mener, at det kan gå begge veje med dette forslag. En netværksanbringelse kan være rigtig godt, hvis det lykkes, men det kan også være rigtig skidt. Der er meget der kan gå galt, men for nogen kan det sagtens fungere. Ungepanelet vurderer, at der er mange børn og unge, der ikke ved at man nogle gange kan blive anbragt i sit netværk.
BU04	Omlægning af visitation til ungestøtte (tidligere efterværn)	Ungepanelet synes ikke dette forslag er en god ide, da det vil lave større huller i det sikkerhedsnet, der er for en gruppe unge, som kommunen allerede ved har brug for hjælp. Det er vigtigt, at de unge, der har brug for at fortsætte i en anbringelse, kan det. Det er vigtigt at være opmærksom på, at nogle unge måske rent praktisk kan bo i egen bolig, men har brug for det sociale fra bosted. Man ved heller ikke altid om man kan, før man prøver det og den unges behov for hjælp kan også ændre sig, så der pludselig er brug for mere eller mindre hjælp. Hvis man skal bo i egen bolig efter en anbringelse, er der brug for en god overgang, hvor man lærer lidt ad gangen. Det er vigtigt at man hjælper den unge, med det den unge har brug for og ikke bare giver en automatisk pakkelsning.
TV03	Udbredelse og videreudvikling Step Up-indsatsen	Ungepanelet synes det er en god ide at hjælpe mere bredt i familierne, så børn og unge måske hurtigere kan få den hjælp de har brug for.

TV04	Styrket fælles indsats for sårbare og udsatte 4 til 6-årige og deres familier	Ungepanelet synes det er vigtigt at fokusere på tidlig hjælp, så problemerne ikke vokser sig store. Det er også godt hvis pædagoger kan blive bedre til at se, når et barn har brug for hjælp. Godt med løbende sparring og videndeling.
------	---	--

Yderligere bemærkninger:

Ungepanelet synes generelt der er nogle gode ideer, da det er vigtigt at arbejde med tidlig indsats og gode overgange. Ungepanelet er dog ikke sikker på, hvor mange penge der egentlig vil blive sparet, særligt på den korte bane.

Københavns Ældreråds høringssvar til Socialforvaltningens investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

Nr.	Titel	Bemærkning
TV06	Afvikling af supplerende ydelser eller sygebehandling (§102 ydelser)	I Københavns Ældreråd stiller vi os uforstående overfor, at man som forvaltning allerede på forhånd kan beslutte, at man ikke hjælper borgere efter §102 med supplerende ydelser eller sygebehandling (dvs. borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer) - ydelser eller sygebehandling, som borgerne ikke kan modtage efter anden lovgivning. Ældrerådet kan derfor ikke støtte forslaget.
Tværgående forslag SUF og SOF	Brug af robotter ifm. hjælp til rengøring	<p>Ældrerådet kan ikke støtte et sådant forslag, der er en ren spareøvelse, og et yderligere trin i forhold til at erstatte hjemmeplejen med teknologiske løsninger.</p> <p>Vi mener, at indførelse af robotstøvsugere vil gå ud over ældre borgere, der i forvejen er svækkede. Mange ældre borgere vil kunne opleve at have svært ved at betjene og vedligeholde, herunder reparere en robotstøvsuger, som i mange tilfælde ikke vil kunne udføre den grundige rengøring, der er brug for i et ældre menneskes hjem.</p> <p>I Ældrerådet er vi usikre på, hvorvidt forvaltningen påtænker, at borgerne selv skal betale for robotstøvsugeren, reparationer m.v.? Hvis det er tilfældet, vil det herudover også være en stor ekstraudgift for mange ældre borgere.</p>
Tværgående forslag SUF og SOF	Indkøbsordning - skærpet visitation og levering hver 2. uge	<p>I Ældrerådet mener vi, at borgere, der selv kan varetage opgaven med at bestille varer online, skal gøre det. Det er et godt eksempel på at mestre eget liv, og øge selvhjulpenhed.</p> <p>Men det er ikke alle borgere, der selv kan bestille varer. Hvis man som ældre borger ikke kan og har behov for hjælp, så skal man fortsat have hjælp hver uge. Det er ikke acceptabelt med levering hver 2. uge, og Ældrerådet kan derfor ikke støtte forslaget.</p>
Tværgående forslag SUF og SOF	Ændret serviceniveau på praktisk støtte	<p>Hvis man som borger har behov for hjælp af kommunen til praktiske opgaver som fx rengøring af køkken, gulve, badeværelse og skift af sengetøj, så er det fordi man hverken kan eller magter opgaven selv. Ændrer man frekvensen fra 2. til 3. uge vil det ikke alene gå ud over almindelig hygiejne, men det har også stor indflydelse på borgernes oplevelse af livskvalitet.</p> <p>Forslaget vil gøre hverdagen mere besværlig for de borgere, der i forvejen kan mindst, men som endnu ikke er på plejehjem, og visitationskriterierne er allerede stramme i forvejen. For Ældrerådet er der tale om en forringelse i kernevelfærden, som vi ikke kan acceptere, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.</p>

Københavns Ældreråds høringssvar til Socialforvaltningens investerings- og effektiviseringsforslag til budget 2025

Bevillinger der udløber ved udgangen af 2024	Fortsættelse og forhøjelse af bevilling til Muhabet, (Budgetaftale 2021, SO29)	Det er Københavns Ældreråds opfattelse, at der bør prioriteres økonomiske midler sådan, at Muhabet kan fortsætte med at tilbyde borgere med psykisk sygdom recovery gennem socialt samvær via fællesspisning og aktiviteter. Det er afgørende for Ældrerådet, at der er fokus på fællesskaber, og at fællesskaber understøttes, sådan at blandt andet social isolation brydes.
Bevillinger der udløber ved udgangen af 2024	Generel opmærksomhed i forhold til bevillingsudløb	Ældrerådet har en generel opmærksomhed på, at det af hensyn til borgeres oplevelse af tryghed er vigtigt med initiativer, der understøtter mindskelse af f.eks. kriminalitet mv., og at der prioriteres økonomiske midler til de udløb, som er med til at understøtte en tryk og sikker by.